

In Holland Rijnland werken samen:
 Hillegom, Kaag en Braassem, Katwijk,
 Leiden, Leiderdorp, Lisse,
 Noordwijk, Noordwijkerhout,
 Oegstgeest, Teylingen,
 Voorschoten en Zoeterwoude.

Aan de Raad van de gemeente Voorschoten
 Postbus 393
 2250 AJ VOORSCHOTEN

Class. nr.	
R: 903713	Afd. CS Bokaal e
Kopie aan:	L. griffie
Ingeboekt:	12 OKT. 2009
Ont. bev. nr.	

Leiden: 7 oktober 2009
 Kenmerk: 09/1429

Contact: R. Van Netten
 Telefoon: (071) 523 90 90
 E-mail: secretaris@hollandrijnland.net
 Bijlage: -

Onderwerp: aansluitingsverzoek gemeenten Alphen aan den Rijn, Nieuwkoop en Rijnwoude

Geachte leden van de raad,

Voor de vergadering van het Algemeen bestuur van Holland Rijnland van 28 oktober aanstaande staan de aansluitverzoeken geagendeerd van de gemeenten Alphen aan den Rijn, Nieuwkoop en Rijnwoude. Het portefeuillehoudersoverleg Bestuur en Middelen heeft op 18 september jongstleden hierover gesproken. Tijdens dit overleg is mij verzocht u een kort overzicht van mijn hand te doen toekomen waarin ik de belangrijkste overwegingen die een rol spelen in de discussie nog eens de revue laat passeren. Hieraan voldoe ik graag.

1) Bestuurlijke betekenis van het uitgebreide Holland Rijnland in de Randstad en in het hele land.

De positie van Holland Rijnland in de bestuurlijke omgeving wordt bepaald door de samenstelling van de inhoudelijke agenda, de kracht van de onderlinge samenwerking en de macht van het getal. In de Randstad zijn vier regio's met een zogenaamde WGR+ status: de regio's Amsterdam, Rotterdam, Haaglanden en Utrecht. Deze regio's hebben, met name op het gebied van verkeer en vervoer, een directe relatie met het Rijk, met alle voordelen van dien. Qua inwoneraantal is de regio Utrecht met circa 615.000 inwoners daarvan de kleinste. De huidige regio Holland Rijnland kent ruim 400.000 inwoners, met de gemeenten Alphen aan den Rijn, Nieuwkoop en Rijnwoude worden dat er circa 525.000. Daarmee wordt Holland Rijnland veruit het grootste niet-WGR+ gebied in de Randstad. Uiteraard is een grotere omvang geen garantie voor een grotere invloed, maar ook de laatste jaren hebben laten zien dat, naast een stevige samenwerking, deze factor wel degelijk van betekenis is.

2) Maatschappelijk-culturele samenhang.

De huidige Rijnstreek heeft ontegenzeggelijk een grote mate van samenhang met de oostkant van het huidige Holland Rijnland. Teijlingen (deels), Kaag en Braassem, Leiderdorp (deels) en Zoeterwoude zijn Groene-Hart gemeenten, net als de gemeenten in de huidige Rijnstreek. Deze gemeenten worden met dezelfde vraagstukken geconfronteerd en zien aansluiting ook als versterking van de mogelijkheid om deze op te lossen. Bij de gemeenten aan de westkant van Holland Rijnland is dat van nature minder het geval. Dat komt door de grotere afstand en door het andere karakter van de gemeenten in dit deel van de regio, waar kust en bollenteelt de dominante factoren zijn.

3) Bestuurlijke samenwerking.

Er bestaan reeds stevige bestuurlijke samenwerkingsverbanden tussen gemeenten in het huidige Holland Rijnland en de gemeenten uit de Rijnstreek. Beide gebieden maken deel uit van dezelfde politieregio, brandweer, GHOR-regio en de Regionale Dienst Openbare Gezondheidszorg. Binnen deze laatste dienst werken de gemeenten uit Holland Rijnland en die uit de Rijnstreek samen als in een bestuurscommissie. Op het gebied van de sociale agenda wordt de facto al als één gebied geopereerd. Ook bij het Regionaal Economisch Overleg van de provincie, arbeidsmarktbeleid, de aansluiting onderwijs-arbeidsmarkt en de maatschappelijke opvang wordt van deze (grotere) regio uitgegaan. Het voormalige gebied van de Kamer van Koophandel Rijnland valt grotendeels samen met het gebied van Holland Rijnland dat ontstaat na een eventuele aansluiting van de Rijnstreek-gemeenten. Op het gebied van de bedrijventerreinen hebben de ontwikkelingen in de Oude Rijnzone ook betekenis, wellicht zelfs juist betekenis, voor Holland Rijnland. Hier staat tegenover dat op veel andere terreinen, zoals ruimtelijke ordening, volkshuisvesting en verkeer en vervoer de samenwerking nog niet zo intensief is.

4) Inhoudelijke Agenda.

De strategische agenda van de Rijnstreekgemeenten sluit zeer goed aan bij de speerpunten van Holland Rijnland. Denk bijvoorbeeld aan de Noord-Oostelijke Verbinding in Holland Rijnland en de verbinding Alphen-Schiphol in de Rijnstreek. Een ander speerpunt betreft de bedrijventerreinen in Holland Rijnland; de terreinen in Oude Rijnstreek vormen een goede aanvulling en de verbetering van de kwaliteit en de bruikbaarheid van het landschap is van belang in beide gebieden. In dat opzicht is een aansluiting zeker een versterking. Natuurlijk zijn er ook discussiepunten zoals het woonruimte-verdelingssysteem en het Regionaal Investeringsfonds (RIF). Hierover moeten overgangs-afspraken worden gemaakt en die zijn nog niet bekend als de besluitvorming is gepland. Zeker is evenwel dat de bijeengebrachte gelden voor het RIF bestemd zullen blijven voor de 5 daaraan gekoppelde projecten uit de oude regio.

5) Democratische Legitimatie.

Verlengd lokaal bestuur heeft altijd het nadeel dat er niet langer sprake is van een directe kiezerslegitimatie. In dat opzicht maakt het niet zoveel uit of de regio kleiner of groter is. Het zou kunnen dat de afstand die gevoeld wordt vanuit de gemeenteraden naar een grotere regio ook als groter wordt gevoeld dan naar een kleinere regio. In principe spelen echter dezelfde vraagstukken. Het alternatief, niet samen de bovenlokale vraagstukken oplossen, lijkt echter ook niet erg verkieselijk. Het valt overigens te bezien of het nadeel echt als heel groot moet worden beschouwd. Vertegenwoordigers in het Algemeen Bestuur van Holland Rijnland moeten zich verantwoorden naar hun eigen gemeenteraden. Dat is minder direct dan wanneer de verantwoording direct naar de kiezers is, maar is ook wel weer enigszins te vergelijken met de positie van een College van Burgemeesters en Wethouders en de afspraken die een College zou kunnen maken met derden. Het blijft zaak stevig te investeren in het goed bij de regionale zaak betrekken van gemeenteraden. De regio moet van iedereen zijn en er moet geen wij-zij cultuur ontstaan. In de werkgroep "Boeien en Binden" wordt momenteel nagedacht hoe die betrokkenheid kan worden vergroot.

6) Invloed vanuit de lokale gemeenschap.

Het is ontegenzeggelijk juist dat de keerzijde van de grotere regio en de grotere invloed naar buiten is dat de invloed van de aangesloten gemeenten binnen dit geheel minder groot is. Dat geldt echter voor alle gemeenten. Bestuurlijk blijft het dan ook wijs bij majeure beslissingen te streven naar een zo groot mogelijke mate van consensus.

7) Collegiale/Bestuurlijke Verantwoordelijkheid.

Na de fusie van Jacobswoude met Alkemade en uitgaande van aansluiting van de nieuwe gemeente Kaag en Braassem bij Holland Rijnland bestaat het Rijnstreekberaad nog slechts uit 3 gemeenten. De vraag is gerechtvaardigd of een dergelijk smalle basis van samenwerking nog wel levensvatbaar is als WGR-regio. Aansluiting bij een andere regio ligt voor de hand. De betreffende gemeenten hebben zelf, alles afwegende, geconstateerd dat een aansluiting bij Holland Rijnland het meest voor de hand ligt. Bestuurlijk heeft iedere gemeente in Nederland ook een zekere verantwoordelijkheid in het goed laten functioneren van het gehele bestuurlijke gebouw.

8) Is Holland-Rijnland er klaar voor?

In eerdere discussies is wel betoogd dat de regio Holland-Rijnland nog niet klaar zou zijn voor een aansluiting van extra-gemeenten. Mede om die reden werd ook aangedrongen op een evaluatie. Uit de evaluatie kan niet worden geconstateerd dat de regio niet klaar zou zijn voor een uitbreiding. Integendeel, Holland Rijnland heeft in de korte bestaansperiode veel bereikt. Uiteraard vraagt aansluiting ook een aanpassing van de ambtelijke organisatie en zijn er eenmalige kosten aan verbonden, maar daar staat tegenover dat er ook schaalvoordelen optreden. Met het oog op de grote financiële druk op gemeenten kan het helpen om de inwonerbijdrage te temperen. Niettemin blijft het zeker in deze financieel lastige tijden extra van belang om sterk te prioriteren. Mede om die reden is het project Focus 2014 gestart, waarin de regionale agenda voor de middellange termijn wordt vastgelegd.

9) Is er sprake van een fusie?

In eerdere fasen van de discussie werd steeds gesproken over een fusie. Inmiddels is er juridisch sprake van een verzoek van individuele gemeenten om aansluiting bij Holland Rijnland. De Gemeenschappelijke regeling Holland Rijnland is het juridisch kader waaraan de toetredende gemeenten zich conformeren.

Ik hoop u met dit schrijven van dienst te zijn geweest en wens u een vruchtbare discussie toe. Uiteraard ben ik desgewenst graag bereid ook mondeling een toelichting te geven. Ook door de gemeenten van het Rijnstreekberaad is aangeboden om het eigen aansluitverzoek toe te lichten aan de raden van Holland Rijnland. Ik hoop dat u daarvan ook gebruik maakt, voor zover dit niet reeds het geval is.

Hoogachtend,
de voorzitter
Holland Rijnland,

H.J.J. Lenferink

